Psal se rok 1965 a já jsem začal „sloužit vlasti“ v kasárnách v Holešově. Jak a proč jsem se dostal z Prahy, až do Holešova k „průzkumákům“, jsem se dozvěděl až později. Měl jsem totiž ukončené střední vzdělání a trochu jsem byl vzdělán v německém jazyku. Sport mi neškodil a byl jsem v tu dobu aktivním sportovcem – atletika a střední tratě v jedné menší sportovní organizaci na okraji Prahy. A to vše rozhodlo při vojenském odvodu právě o Holešově.

Po „přijímači“ jsem byl převelen do ŠDZ /*škola pro důstojníky v záloze*/ a stal zase na rok žákem. Vojna opravdu tvrdá, ale jak se později ukázalo, stala se vlastně velice dobrou přípravou na další život. A to nejen po té stránce fyzické, ale i morálně-volní. Nelze zde zapomenout na naše velitele. Vynikající velitel roty *kpt. Janko Repaský* – přísný, ale spravedlivý. Opravdový vzor nejen dobrého vojáka, ale i „vychovatele“. Dodnes moc rád vzpomínám na svého velitele čety-*kpt. Milana Kočího*. Každé setkání okamžitě navozuje řadu vzpomínek na události dobré, ale i zlé. Dnes už je jasné, že za ty zlé jsme si mohli my sami.

První rok vojenské služby u útvaru 7374 ZU a s č.v.o. 105 jsem zdárně ukončil závěrečnou zkouškou a stal se absolventem ŠDZ s hodností des. abs.

Začal nový výcvikový rok a přišli noví vojíni. My, co jsme absolvovali na výbornou, jsme zůstali na ŠDZ a stali se veliteli SHPz. Nyní bylo na nás předat všechny své zkušenosti, znalosti a vědomosti získané za rok výcviku těm „našim nováčkům“. Ať už šlo o přípravu k pořadovému cvičení, ke střeleckému výcviku, k výsadkové přípravě nebo k utužování fyzické kondice a k tomu ještě dennodenní výuka na učebně.

A pochopitelně, že někdy vše nebylo podle představ našich velitelů a tak jsme se dostávali do situací, ve kterých nám bylo našimi veliteli předváděno, jak by ten výcvik měl vypadat. No a další den už to, co jsme si prožili na „cvičáku“ my, zažívali naši vojíni.

A tak jednou…….

Byl docela obyčejný výcvikový den. Dopoledne na učebně a trochu té pořadové přípravy na nástupišti, odpoledne potom „chvilka“ na výsadkové překážkové dráze. A to nás ještě podle denního rozkazu čekal výsadkový výcvik – noční seskok s výstrojí. Z předpisů bylo jasné, že čím dříve se dostaneme na letiště, tím to bude pro všechny lehčí, protože noční seskoky se uznávaly již od 17. hodiny. A tak ti první měli ještě šanci vidět doskokovou plochu jako ve dne.

Podle rozkazu byl nástup celé „ešdézetky“ ve čtyři odpoledne na nástupišti roty. Velitelé družstev měli své skupiny připraveny a čekalo se jen na povel k přesunu na letiště. Otevírají se hlavní dveře od budovy ŠDZ a na nástupiště přichází velitel roty a velitelé čet.

Kapitánu „Jankovi“ Repaskému stačil jeden letmý pohled na nejbližšího vojína a nám starším již bylo jasné, že něco není pořádku. Jen prstem ukázal a potom již zněly jen povely: „Dva kroky vpred, čelom vzad a otvorte plnů polnů!!!“

A co dělo dále nelze nikdy vymazat z paměti. Jeho plná polní měla sice tvary, ale byla celá naformovaná papírem. Ta váha byla rozhodující! A rozhodující byla nejen pro něj, ale následně pro celou rotu.

Obličej našeho velitele začal nabírat barvu, hlas se úměrně tomu zvyšoval a to už bylo jasné, že to tak brzy neskončí a dohra bude veliká. A také ano. Následoval povel: „Rozchod, nástup s plnou polní znova na nástupišti a za pět minut!“ …….

Po novém nástupu s plnou polní po jednotlivých četách se na nástupišti ozval další rozkaz: „Velitelé čet, ke mně!“ Následoval krátký rozhovor velitele roty s veliteli čet. A potom už povel k odchodu na letiště a příprava na seskok.

Nikdo z nás netušil, o čem byl onen rozhovor mezi veliteli, ale bylo jasné, že něco musí přijít….

Seskoky proběhly bez problémů a ke spokojenosti velitele výsadkové přípravy. Ti, kteří se dostali do letadla jako první, skutečně viděli doskokovou plochu jako za dne. Ale i ty poslední výsadky měly dohlednost dobrou, protože obloha byla jasná a měsíček svítil. Po kontrole padáků a jejich předání už byl jen nástup celé roty, vyhodnocení seskoků a přesun po četách do kasáren. Samozřejmě, že přesun zrychlený. S tou plnou polní a samopalem, někde i cestou necestou, to byl pořádný záběr na konec dne.

V kasárnách pak už jen uložení zbraní a výstroje a příprava na večerní hygienu. A tak večerka v ten den byla očekávána s pocitem uvolnění.

Ale to přece nemůže skončit jen tím zrychleným přesunem! My velitelé družstev jsme již „Janka“ znali moc dobře. A tak nám bylo divné, že po budíčku a rozcvičce, kterou už si on sám kontroloval, byl nástup na snídani a pořád byl klid a vše probíhalo podle denního rozkazu.

Ale…. Najednou nástup všech čet na rotě. Hlášení veliteli roty a potom již jen jeho povel:„Po čatách presun behom na prekážkovú dráhu!“

A to už jsme tušili, co se bude dít. Ona výsadková překážková dráha dá tělu řádně zabrat. A hlavně to vyžaduje více nácviků. A naši „bažanti“ s ní ještě nebyli celkem kamarádi.

Po doběhnutí na cvičiště, kde nás již „Janko“ očekával, následoval další povel: „Celá rota sa premístí na volnů travnatů plochu mimo prekážkovej dráhy!“

Asi jsme si všichni oddechli. Ale to jsme netušili, co náš čeká. Ta plocha měla délku asi 150 metrů a na šířku snad 100metrů. A potom již přišel povel, na který jsme se přesunuli na jeden okraj této plochy. Na pomyslnou startovní čáru se vešla celá rota. Snad jsme čekali, že nás čeká sprint na tuto vzdálenost, ale přišlo něco horšího - následoval povel: „K zemi!“ A další povel: „Plížením, plazením vpřed!“

A musel to být moc pěkný pohled! Jako hejno mravenců! Někteří se sice snažili, ale tak, aby je to nestálo moc sil, jiní si z pořadí v cíli nedělali vůbec nic a pak byli i tací, kteří to brali vážně, nebo se báli, že to „pojedou“ ještě jednou.

No a na konci celého „dostihu“ stál „Janko“ a pečlivě kontroloval snahu všech. Pak to přišlo. A byl to vrchol. A přesně takový byl náš „nejvelitel.“ Nejpřísnější, ale i nejspravedlivější, nejmenší, ale i největší, nejobávanější, ale i nejvyhledávanější.

Následoval totiž další povel: „První traja, ku mně! Velité čat, tito traja mají okamžité volno k opustění posadky!“

A tak to byl můj první „opušťák“, kdy jsem měl ve vycházkové knížce hodinu odchodu – 10.00 hod. A k tomu ještě byla podmínka, že máme všichni tři jen půl hodiny na to, abychom si u dozorčího roty vyzvedli vycházkové knížky. To byl opravdu „fofr“, ale stál za to. Snad jsme to stihli i dříve a vycházkové knížky jsme předkládali na bráně kasáren – já a se mnou i dva „bažanti“, ještě před uplynutím oné půlhodiny.

Oba byli odněkud ze západních Čech a tak měli volno o jeden den delší, než já do Prahy.

První rychlá cesta zkratkou na nádraží, tam studium dalších spojů na Prahu. A jako by nám štěstí bylo nakloněno, na žádném nádraží žádné větší čekání. V klidu a pohodě jsme se dostali do Přerova a tam už jsme slyšeli z rozhlasu, že na první koleji stojí vlak do Prahy a je připraven k odjezdu. A tak hurá do vlaku, i místo v kupé jsme našli. Usadili se a začali po té veškeré námaze klimbat.

Jenže to jsme nevěděli, že sedíme v jiném vlaku a ujíždíme na Ostravu. Ony totiž na té první koleji stály vlaky dva a každý jiným směrem.

A najednou jakoby z dálky zaznělo do otevřeného okénka hlášení rozhlasu: „Hranice na Moravě, rychlík do Ostravy je připraven k odjezdu!“ A to byl kalup, rychle bágly do ruky a honem ven z vlaku. Stihli jsme to jen tak tak A co teď?

„Musíme se jít zeptat na informace, kdy to pojede nazpět – na Prahu“, povídám a už si to míříme do čekárny.

A protože i v Hranicích byla dost silná vojenská posádka, bylo na nádraží více vojáků než civilů. Chvilku jsme se proplétali mezi lidmi a nakonec jsme zjistili, co jsme potřebovali. Museli jsme čekat asi hodinu a tu jsme chtěli strávit v čekárně na lavici. Už, už jsme k ní mířili, když okolo nás procházela vyšší šarže. K tomu všemu my bez pokrývky hlavy, a ani jeden z nás toho plukovníka neviděl

Ale ON nás zaregistroval moc dobře. Pochopitelně uhodil na mě. Já měl v tu dobu již hodnost des.abs. A k tomu odznak vzorného vojáka za výborné závěrečné zkoušky. No, a potom již mluvil pouze on: „Jdete těm vojákům pěkným příkladem! Vy průzkumci máte ten nos nějak moc nahoru, vy si myslíte, že jste nejlepší! Vy asi nevíte, jak se má zdravit vyšší hodnost!“ Zmohl jsem jen na krátkou odpověď: „Ale soudruhu plukovníku já jsem zdravil pootočením hlavy:“ „Vy jestli jste pootočil hlavu, tak jedině na druhou stranu a ne k pozdravu!“

Potom následovala lustrace a ujištění, že u mého útvaru si velitel jistě poradí a naučí nás jak se chovat. Tenkrát nebylo moc horko, ale já jsem na sobě neměl nit suchou. I ti moji vojáci – spolucestující neměli dobrou barvu v obličeji. Nálada byla pryč a před námi dlouhá cesta. Už jsme věděli, že do Prahy přijedeme pozdě a na spoje na Karlovy Vary budou chlapci čekat hodně dlouho.

Do té Prahy to bylo jako na kraj světa. Na „Wilsoňáku“ jsem hochům ještě pomohl najít další spoje a pak už na poslední tramvaj a hurá domů.

Ty dny doma sice byly pochopitelně fajn, ale očekávání toho, co bude v kasárnách to vše kazilo.

No a potom v kasárnách se opět projevil náš velitel „Janko“, jeho přísnost, ale i velkorysost a asi hlavně zkušenost, jak řešit takové případy. Dodnes nevím, zda do kasáren přišlo nějaké hlášení, protože ihned po příjezdu jsem to vše sám šel hlásit veliteli čety a ten mě nahlásil k veliteli roty. Pochopitelně následoval trest a k tomu i pár slov o významu naší jednotky, slova o tom jaká je to čest být příslušníkem VÚ 7374 ZU. A ten trest byl proti těm JEHO slovům malichernou záležitostí.

Jméno **Ján Repaský** zůstane trvale zapsáno v srdcích všech absolventů z let 1965 – 1967 na ŠDZ v Holešově. A o tom, že to byl člověk opravdu skvělého charakteru, svědčí i to, že ještě dokázal vystudovat Vojenskou akademii a po rozdělení republiky se dokonce stal poslancem Slovenského parlamentu.

Čest jeho památce.